

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2022-12-21
Besvaras senast
2023-01-04

Till statsrådet Andreas Carlson (KD)

2022/23:209 Lagliga men skadliga utsläpp från fartygstrafiken

Längs Gävleborgs kust i Söderhamn skedde sommaren 2021 ett utsläpp i havet av talolja från ett tankfartyg i samband med tankrengöring. Utsläppet motsvarande storleken på 315 fotbollsplaner. Kustbevakningens utredning av händelsen visade att utsläppet var lagligt med nuvarande lagstiftning och internationella regelverk.

Över tid har utsläppen av skadliga och olagliga mineraloljor i havet minskat, och i stället ökar utsläppen från talolja, biodiesel och olika typer av vegetabiliska oljor. Dessa är också miljöskadliga om de hamnar i havet men får enligt internationella regelverket via IMO ändå släppas ut tills havs i vissa mängder, även i maritimt skyddade områden. Forskare menar dessutom att det är omöjligt att via flygövervakning bedöma utsläpp från fartyg om det inte är mineraloljor, varför det är väldigt svårt att utreda och lagföra vid den typ av utsläpp som skedde i havet utanför Söderhamn i de fall att lagliga nivåer överskridits.

Utsläppen från fartygen sker främst i samband med tankrengöring via skrubbersystem. Sedan dessa infördes har experter varnat för riskerna att utsläppen gör allvarlig skada för havsmiljön även vid låga nivåer av utsläpp. Dessa utsläpp sker dagligen i till exempel Bottenhavet och Östersjön där föroreningarna och miljöproblemen redan är stora.

Internationella havsforskningsrådet ICES har kommit fram till att utsläpp av skrubbervatten inte bör tillåtas och att försiktighetsprincipen bör tillämpas för att minimera att stora volymer av giftiga ämnen hamnar i våra hav helt lagligt. Den socialdemokratiska regeringen gav Havs- och vattenmyndigheten och Transportstyrelsen i uppdrag att kartlägga omfattningen av utsläpp från tvättvatten och rekommendera åtgärder på området. Uppdraget redovisades i juni i år, och myndigheterna föreslog då att ett totalt förbud av tvättvatten från fartygsskrubbar i Sveriges inre vatten införs, något som flertalet länder redan gjort. Samtidigt är problemet gränsöverskridande och det krävs internationella överenskommelser inom sjöfarten för att få bort dessa miljöskadliga men lagliga utsläpp. Med tanke på sjöfartens viktiga och centrala roll i omställningen av transportsektorn så ter det sig än mer viktigt att havsmiljön inte tar skada av fartygstrafiken.

Med anledning av ovanstående så vill jag fråga statsrådet Andreas Carlson:

Vilka åtgärder avser statsrådet att vidta för att få på plats ett nationellt och internationellt förbud mot utsläpp av skrubbevatten?

.....

Linnéa Wickman (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch